

Forslaget om afskæring af klageadgang skal ses i lyset af oprettelsen af Forsvarets Personeltjeneste som en overordnet central personeladministrerende myndighed under Forsvarsministeriet, samt i lyset af at Forsvarsministeriets mulighed for at foretage en egentlig materiel prøvelse af afgørelserne i en lang række sager er yderst begrænset.

Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at organiseringen af Forsvarsministeriets departement blev ændret i efteråret 2004 med henblik på at opnå rationaliseringer og effektiviseringer, således at departementets virksomhed fokuseres mod strategisk udvikling og overordnet styring og kontrol. Som følge heraf er en række opgaver på personelområdet flyttet fra Forsvarsministeriets departement til Forsvarets Personeltjeneste. Forslaget skal derfor medvirke til, at ressourceanvendelsen i Forsvarsministeriet optimeres og fokuseres på ministeriets kerneopgaver, uden at der samtidig hermed sker en svækkelse af personellens retssikkerhed, idet der i Forsvarets Personeltjeneste er den nødvendige faglige, herunder juridiske ekspertise til rådighed for behandlingen af ansættelses- og personalesager.

Sagerne inden for ansættelses- og personaleområdet har det fællestræk, at de i høj grad baserer sig på skøn. Til illustration kan nævnes sager om optagelse på forsvarrets uddannelser, hvor afgørelsen særligt bygger på ansøgerens opnåede resultater i forbindelse med optagelsesprøverne, vedkommendes egnethed, som den er kommet til udtryk ved den afsluttende samtale i ansættelsesproceduren, de øvrige i sagen foreliggende oplysninger herunder om den pågældendes eventuelle tidligere tjeneste i forsvaret samt antallet af ledige pladser på uddannelserne. Lignende (skønsmæssige) forhold gør sig på tilsvarende vis gældende for de øvrige konkrete afgørelser på dette område.

Det er på denne baggrund Forsvarsministeriets opfattelse, at den eksisterende klagemulighed til Forsvarsministeriet forekommer uhensigtsmæssig. Forsvarsministeriet lægger herved vægt på, at afgørelserne i disse sager beror på skønsmæssige overvejelser af en sådan karakter, at ministeriets grundlag for at foretage en materiel prøvelse i sagerne er yderst begrænset. Hertil kommer, at Forsvarets Personeltjeneste fungerer som den centrale ansættelses- og personalemyndighed for personel i forsvaret, hvilket bl.a. udmonter sig i udformning af personalepolitikker og en lang række øvrige generelle retningslinier for personellet, hvorfor den eksisterende klageadgang til forsvarsministeren er mindre velbegrundet.

Endelig vil Forsvarets Personeltjenestes (endelige) afgørelse kunne indbringes for Folketingets Ombuds-

mand af den pågældende, ligesom denne efter de almindelige regler om domstolsprøvelse af forvaltningsakter, jf. grundlovens § 63, vil kunne indbringe afgørelsen for domstolene.

Forsvarsministeriet finder dog ikke, at den nævnte klagebegrænsning bør gælde konkrete afgørelser i sager om afsked, sager om erstatning og godtgørelse i forbindelse med personskade, sager om erstatning for manglende opfyldelse af tjenestepligt og sager om aktindsigt i ansættelses- og personalesager.

Forsvarsministeriet finder, at sager, hvor der er truffet afgørelse om afsked, har så indgribende betydning, at der fortsat bør være adgang til at påklage Forsvarets Personeltjenestes afgørelser herom til Forsvarsministeriet. En afskedigelse på grund af for eksempel manglende egnethed eller samarbejds vanskeligheder vil således for den ansatte være af en så indgribende betydning, at klageadgangen i disse sager bør oprettholdes.

Sager om erstatning og godtgørelse i forbindelse med personskade har efter Forsvarsministeriets opfattelse ligeledes så indgribende betydning, at der fortsat bør være klageadgang til Forsvarsministeriet. Dette gælder både for afgørelser truffet i henhold til § 11 a i lov om forsvarets personel og § 16 i lov om hjemmevernet og de administrative bestemmelser, der er udstedt i medfør heraf, for tiden Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 129 af 28. februar 2005 om forsvarrets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning og tilhørende vejledning, samt afgørelser truffet i henhold til dansk rets almindelige erstatningsregler og erstatningsansvarsloven mv. For så vidt angår arbejds-skadesager bemærkes, at disse behandles og afgøres i henhold til lov, for tiden lov nr. 422 af 10. juni 2003 om arbejdsskadesikring med flere senere ændringer, og lov nr. 423 af 10. juni 2003 om erstatning til tilskadedkomne værnepligtige m.fl. Sagerne afgøres af andre myndigheder end myndigheder i forsvaret, hvorfor den foreslåede bestemmelse om afskæring af klageadgang ikke har betydning for disse sager.

I forbindelse med optagelse på en lang række uddannelser i forsvaret skriver personellet i tilknytning til uddannelsens påbegyndelse under på en tjenestepligtserklæring, i henhold til hvilken de bl.a. forpligter sig til efter endt uddannelse at forrette tjeneste i forsvaret i en bestemt periode, hvis længde bl.a. afhænger af den pågældende uddannelse. Såfremt personellet afgår fra tjenesten inden udløbet af tjenestepligtsperioden af årsager, der skyldes dem selv, er de forpligtede til helt eller delvis at tilbagebetale løn i uddannelsesperioden og andre uddannelsesomkostninger (erstatning) i overensstemmelse med de af For-